

ข้อเสนอเชิงนโยบาย

สถานการณ์ปัญหาาระบบอาหาร สามจังหวัดชายแดนใต้

- มากกว่าร้อยละ 80 ของพื้นที่เกษตร เป็นการ
ทำเกษตรเชิงเดี่ยว พื้นที่อาหารลดลง เสี่ยง
ต่อความไม่มั่นคงทางอาหาร
- การผลิตที่ไม่เพียงพอ พื้นที่สามจังหวัดผลิต
อาหารได้เพียงร้อยละ 10 ของความต้องการ
โดยเฉลี่ย
- ผลิตข้าวสารได้เพียง 10.6 % ผลิตเนื้อสัตว์
12.8 % ผลิตไข่ไก่ ไข่เป็ด ได้เพียง 5.6 %
ของความต้องการบริโภคข้าวสารโดยเฉลี่ย
(เดชรัตน์, 2562)
- พบอุบัติการณ์ความไม่ปลอดภัยจากการสู่ม
ตรวจสอบตกต่างในผัก ผลไม้ อาหารทะเล
อาหารแปรรูปที่ไม่ได้มาตรฐาน
- เด็ก 0-5 ปีมีภาวะทุพโภชนาการ เตี้ย พอม
สูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ
- ความรอบรู้ด้านการบริโภคอาหารประชาชน
ในพื้นที่เสี่ยงต่อการเป็นโรค NCDs มากกว่า
ร้อยละ 50 รับประทานอาหารหวาน มัน เติม
- มีติด้านสังคม ความยากจน ความเหลื่อมล้ำ
สามจังหวัดอยู่ในอันดับท้าย ๆ ของประเทศ

ความมั่นคงทางอาหาร

1. ส่งเสริม ขยายผลรูปแบบ (Model) การทำเกษตร
ผสมผสานในแปลงพืชเชิงเดี่ยว ยางพารา ปาล์ม
น้ำมัน เพื่อเพิ่มการเข้าถึงอาหารปลอดภัยและเพิ่ม
รายได้ ลดรายจ่ายด้านอาหาร
2. พัฒนาประสิทธิภาพการผลิต เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อ
หน่วยของอาหารหลักสำหรับการบริโภคในพื้นที่ให้
เพียงพอต่อความต้องการ เพิ่มคุณภาพการผลิต
ให้ปลอดภัย ได้มาตรฐาน เพื่อยกระดับรายได้
เกษตรกร
3. พัฒนารูปแบบในการเพิ่มการเข้าถึงอาหาร การ
กระจาย เชื่อมโยงผลผลิตแก่กลุ่มเปราะบาง คน
ยากจนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และแก้ปัญหาความ
ไม่มั่นคงด้านอาหาร
4. ยกย่องระดับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นเพื่อเพิ่ม
รายได้ของเกษตรกร
5. เพิ่มการรับรองมาตรฐานการผลิต GAP, PGS,
Organic Thailand เพื่อเพิ่มผลผลิตแบบปลอดภัย
อินทรีย์ และเชื่อมโยงผลผลิตไปสู่ผู้บริโภค

อาหารปลอดภัยจังหวัดปัตตานี

1. พัฒนารูปแบบ กลไกการเฝ้าระวังอาหารปลอดภัยใน
จังหวัดปัตตานี โดยคณะกรรมการอาหารปลอดภัย
จังหวัด ภาคีรัฐท้องถิ่น ภาคประชาสังคม
2. พัฒนารูปแบบการติดตามเฝ้าระวังโดยใช้รูปแบบการ
เฝ้าระวังโดยชุมชน (Community Based Monitoring;
CBM) หรือการใช้แนวคิดวิทยาศาสตร์พลเมือง
(Citizen science) กับกลไกเยาวชน เพื่อเฝ้าระวังผล
ความปลอดภัยด้านอาหาร
3. กลไกเครือข่ายทีมสื่อสารของศูนย์วิชาการพัฒนา
นโยบายสาธารณะเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ พัฒนา
รูปแบบการสื่อสารเพื่อสร้างความรอบรู้และ
ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเสี่ยงในการผลิต จัดเตรียม
ปรุง รับประทานอาหารไม่ปลอดภัย
4. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี เป็นหน่วยงาน
หลักในการพัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกรและอาหาร
เพื่อพัฒนารูปแบบการแปรรูป และการเพิ่มมูลค่าของ
ผลิตภัณฑ์

โภชนาการ

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดให้การแก้ปัญหาภาวะโภชนาการในกลุ่มเด็กเล็ก เด็กวัยเรียน กลุ่มเปราะบางในพื้นที่สาม
จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นวาระสำคัญเร่งด่วน ที่จำเป็นต้องบูรณาการแก้ปัญหาเชิงระบบร่วมกัน
2. จังหวัด กำหนดนโยบายและเป็นเจ้าภาพหลักในการบูรณาการความร่วมมือในการดำเนินงานสร้างระบบอาหารที่ยั่งยืน
3. สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเขต 12 สงขลา กำหนดนโยบายให้กองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่นสนับสนุน
งบประมาณตามแผนงาน โครงการแก้ปัญหาาระบบอาหารและโภชนาการ
4. อบจ.ทั้งสามจังหวัดชายแดนใต้ เป็นเจ้าภาพหลัก ในการขยายผลรูปแบบการพัฒนาาระบบอาหารเพื่อสุขภาพะตลอดห่วง
โซ่ที่แก้ปัญหาภาวะโภชนาการในกลุ่มเด็กเล็ก เด็กนักเรียน และกลุ่มเปราะบาง โดยกลไก รพ.สต.ถ่ายทอด
5. สถาบันการศึกษาพัฒนาหลักสูตร รูปแบบการพัฒนาศักยภาพ การวิจัย พัฒนาชุดความรู้ นวัตกรรมแก้ปัญหา

การสร้างความรู้ด้านอาหารและสุขภาพ (Food and health literacy)

สุขภาวะ
กาย จิต สังคม ปัญญา

ลดการ ป่วย ตาย
พิการจากโรค NCDs
ลดการสูญเสียปีสุข
ภาวะ

สัดส่วนการบริโภค
อาหารเพื่อสุขภาพะ
เพิ่มขึ้น

ความยั่งยืนทาง
เศรษฐกิจ สังคม
สิ่งแวดล้อม